

חיזוק תשתיות האנרגיה בעיר ירושלים וסביבתה

הצעה להחלטה

מחליטים, בהתאם לסעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, אשר קובע כי לירושלים תינתנה עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה של העיר בנושאי משק וכלכלה ובנושאים אחרים, ולשם הגברת החוסן החברתי והפיתוח הכלכלי, תוך שיפור איכות החיים והסביבה ואפשרויות להגדלת יציבות אספקת החשמל לצרכני העיר בפרט ומטרופולין ירושלים בכלל; בהתאם לחשיבות הרבה שמייחסת הממשלה לשיפור תשתיות האנרגיה, לחיזוק החוסן האנרגטי ולקידום עצמאותה האנרגטית של ירושלים - בירת ישראל, שהיא גם העיר המאוכלסת בישראל; ובנוסף להחלטות הממשלה מס' 541, 542 ו- 543 מיום 24.10.2021 (שעניינן התמודדות עם משבר האקלים, קידום אנרגיות מתחדשות וצמצום פליטות), להחלטת הממשלה מס' 1515 מיום 29.5.2022 (שעניינה תכנית אסטרטגית לאנרגיה בירושלים) ולהחלטת הממשלה מס' 2282 מיום 31.10.2024 (שעניינה קידום הביטחון האנרגטי של משק החשמל הישראלי, תיקון וביטול החלטות ממשלה להלן – **החלטה 2282**), ובהמשך להחלטת הממשלה מס' 2977 מיום 22.04.2025 (שעניינה הסמכת חברת "אגד פרופרטיז בע"מ" להכין תוכנית לתשתית לאומית לתחנת כוח מוסקת בגז טבעי ולהגשה לוועדה הארצית לתכנון ובנייה של תשתיות לאומיות להלן – **החלטה 2977**), ולמען הסר ספק מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 7(ג) להחלטה 2282 שבהתאם לו ניתנה התחייבות החברה האמורה כמפורט בהחלטה 2977:

(א) לצורך חיזוק הבסיס הכלכלי ואמינות אספקת האנרגיה של העיר ירושלים, לקדם אספקת אנרגיה לאזורי התעשייה ולמתקני ייצור חשמל בירושלים וסביבתה, ובכלל זה –

1. לרשום את הודעת שר האנרגיה והתשתיות, כי בכוונתו להמשיך ולפעול לקידום תכנון של מתקנים ורצועות תשתית תת קרקעיות משולבות הנדרשים לשם אספקת אנרגיה, ובכלל זה גז ודלק, לאזורי התעשייה והמסחר במרחב ירושלים ולהקמת מתקני ייצור חשמל ולהגשה למוסדות התכנון של מסמכים הנדרשים להתנעת הליך תכנוני לא יאוחר מ-6 חודשים ממועד אישור החלטה זאת.

2. יו"ר מוסד התכנון הרלוונטי והמשרדים הרלוונטיים יפעלו לקידום התכנון באופן יעיל ולפי כל דין.

3. הממשלה רושמת בפניה את הודעת רשות מקרקעי ישראל ועיריית ירושלים כי הם יפעלו לבחינת הקצאות קרקע למתקנים להפחתת לחץ ולמיתקנים אחרים ככל שיידרשו לצורך מימוש החלטה זו והתכניות שיאושרו על פיה, והכל בכפוף לכל דין, לרבות תקנות חובת המכרזים, החלטות מועצת מקרקעי ישראל ונהלי הרשות.

(ב) במטרה לתמוך בעיריית ירושלים במימוש פרויקטים לקידום חוסן באנרגיה בעיר, יקצה משרד האנרגיה והתשתיות לעיריית ירושלים סך של 2.5 מלש"ח מתקציבו לשנת 2025. התקציב יועבר בהתאם לקריטריונים והנחיות שיקבע משרד האנרגיה והתשתיות.

דברי הסבר

בהחלטת ממשלה 2282 מתאריך 31.10.24 "קידום הבטחון האנרגטי של משק החשמל הישראלי, תיקון וביטול החלטת ממשלה", (להלן – **החלטה 2282**), בין השאר, נקבעו, בהמשך לצורך בהקמת תחנות כוח שהוצג בסעיף 3 לנספח 1 להחלטה האמורה, קריטריונים למתן הסמכות להכנת והגשת תכניות לוועדה לתשתיות לאומיות, וכן נקבע בסעיף 8 להחלטה האמורה כי הסמכות כאמור יינתנו רק אם טרם אושרו תכניות (מעבר לתכניות שאושרו עד ליום 1.9.24) בכמות הנדרשת שפורטה בסעיף 2 לנספח 1 להחלטה האמורה. המספר הנקוב בסעיף 2 האמור הוא 3 תחנות כוח מוזנות גז טבעי בגיבוי סולר באזור 1ב שסומן במפה שצורפה להחלטה, וכולל את ירושלים וערים סמוכות. בכפוף לכך ועל פי כל דין מקודמות הסמכות להגשת תוכניות לוועדה לתשתיות לאומיות לצורך קידום תוכנית לתחנת כוח. מרחב ירושלים שגדל מאוד בשנים האחרונות בגודל האוכלוסיה ובביקושים לחשמל, נצרך לאספקת חשמל כמענה לכך וכן לשמירה על הביטחון האנרגטי. זהו המרחב היחיד שאין בו תחנות כוח.

יצוין כי בסעיף 7(ג) להחלטה 2282 נקבע כי אחד התנאי למתן הסמכה כאמור הוא "התחייבות מגיש הבקשה בהתאם לנספח 3 להחלטה זו כי ידוע לו שההסמכה להכין ולהגיש תוכנית לא מהווה התחייבות שלטונית עתידית כלשהי למתן רישיון, אישור או היתר או השתלבות באסדרה קיימת של רשות החשמל והיא אינה מהווה התחייבות לאישור התוכנית וכי התוכנית היא לתחנת כוח לייצור חשמל בגז טבעי". כך למשל, בהחלטת ממשלה מס' 2977 מיום 22.04.2025 שעניינה הסמכת חברת "אגד פרופרטיז בע"מ" להכין תוכנית לתשתית לאומית לתחנת כוח מוסקת בגז טבעי ולהגיש לוועדה הארצית לתכנון ובנייה של תשתיות לאומיות (להלן – **החלטה 2977**), נכתב כי ההסמכה ניתנת "לאחר ששר האנרגיה והתשתיות בדק ומצא כי בבקשה שלהלן מתקיימים התנאים והקריטריונים שנקבעו בסעיפים 7(א)(1) ו-7(ב)(ה) להחלטה 2282 וכן כי לא מתקיימת מניעה למתן הסמכה לפי סעיף 8 להחלטה האמורה". מובהר למען הסר ספק, כי אין בהחלטה המוצעת כעת כדי לגרוע מהתנאי שבסעיף 7(ג) להחלטה 2282, וממילא אין בה כדי לגרוע מהעמידה על תוקף ההתחייבות שנתן מגיש הבקשה לצורך עמידה בתנאי האמור כנוכח בהחלטה 2977.

יחד עם תכנון תחנות הכח, יש לתכנן את הספקת הגז הטבעי, המשמש להפעלת התחנות, ואת הספקת הדלק (סולר) המשמש כגיבוי להפעלת התחנות.

באשר להחלטה

בנוסף לכך בירושלים וסביבתה הגיעו עד כה מתקני הגז הטבעי והדלק רק עד פאתי העיר, ומבוקש לקדם את האפשרות להרחבת הפצת הגז הטבעי והדלקים והשימוש בהם באזורי התעשייה והמסחר של מרחב ירושלים.

בהתאם לכך, סעיפים (א)(1) ו-(2) להצעה מבקשים לקדם את תכנון קווי הדלק לירושלים וסביבתה.

עניינו של סעיף (א)(3) להצעה בהקצאת הקרקעות הדרושות למיתקני הגז והדלק הכלולים בתכניות שיקודמו על פי סעיפי ההחלטה הקודמים, ומוצע בו לרשום את הודעות העירייה ורמ"י בדבר נכונותם להקצות את המקרקעין הנדרשים. הכל בפוף לכל דין.

לסעיף ב - בהחלטת ממשלה מס' 1515 מיום 29 במאי 2022 נקבעה תכנית אסטרטגית רב שנתית לאנרגיה בירושלים. בין היתר, נקבע במסגרת התכנית, כי יינקטו צעדים להתייעלות באנרגיה ואנרגיה מתחדשת בעיר ירושלים שיכללו בין היתר בחינת היתכנות להקמת מתקני אגירת אנרגיה חלף גנרטורים המשמשים למצבי חירום (כדוגמת מרכז חוסן המשמש כמרכז קליטה לשעת חירום ונועד להעניק סיוע במצבי משבר). בהמשך לבחינת ההיתכנות כאמור ולצורך מימוש הצעדים הנדרשים לקידום חוסן באנרגיה ברתבי העיר ירושלים, יקצה המשרד מתקציבו בשנת 2025, 2.5 מלש"ח בהתאם לקריטריונים והנחיות שיקבע המשרד. כמו כן בכוונת משרד האנרגיה והתשתיות לפעול להקצאת תקציב נוסף על סך 6 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2026-2028 בכפוף לזמינות התקציבית במשרד וקבלת החלטת ממשלה בעניין זה.

תקציב

בהתאם לסעיף ב' להצעה

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

עמדות שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הפנים : מסכים

שר האוצר : מסכים

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטות הממשלה מס' 541, 542 ו- 543 מיום 24.10.2021 (שעניינן התמודדות עם משבר האקלים, קידום אנרגיות מתחדשות וצמצום פליטות)

החלטת הממשלה מס' 1515 מיום 29.5.2022 (שעניינה תכנית אסטרטגית לאנרגיה בירושלים)

החלטת הממשלה מס' 2282 מיום 31.10.2024 (שעניינה קידום הביטחון האנרגטי של משק החשמל הישראלי, תיקון וביטול החלטות ממשלה)

החלטת הממשלה מס' 2977 מיום 22.04.2025 (שעניינה הסמכת חברת "אגד פרופרטיז בע"מ" להכין תוכנית לתשתית לאומית לתחנת כוח מוסקת בגז טבעי ולהגישה לוועדה הארצית לתכנון ובנייה של תשתיות לאומיות);

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית. מצורפת חוות דעת משפטית.

מגיש: שר האנרגיה והתשתיות

**כ"ד באייר התשפ"ה
22 במאי 2025**

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה: חיזוק תשתיות האנרגיה בעיר ירושלים וסביבתה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. לרשום את הודעת שר האנרגיה והתשתיות, כי בכוונתו להמשיך ולפעול לקידום תכנון של מתקנים ורצועות תשתית תת קרקעיות משולבות הנדרשים לשם אספקת אנרגיה, ובכלל זה גז ודלק, לאזורי התעשייה והמסחר במרחב ירושלים ולהקמת מתקני ייצור חשמל ולהגשה למוסדות התכנון של מסמכים הנדרשים להתנעת הליך תכנוני לא יאוחר מ - 6 חודשים ממועד אישור החלטה זאת.
 2. יו"ר מוסד התכנון הרלוונטי והמשרדים הרלוונטיים יפעלו לקידום התכנון באופן יעיל ולפי כל דין.
 3. הממשלה רושמת בפניה את הודעת רשות מקרקעי ישראל ועיריית ירושלים כי הם יפעלו לבחינת הקצאות קרקע למתקנים להפחתת לחץ ולמיתקנים אחרים ככל שיידרשו לצורך מימוש החלטה זו והתכניות שיאושרו על פיה, והכל בכפוף לכל דין, לרבות תקנות חובת המכרזים, החלטות מועצת מקרקעי ישראל ונהלי הרשות.
- (א) במטרה לתמוך בעיריית ירושלים במימוש פרויקטים לקידום חוסן באנרגיה בעיר, יקצה משרד האנרגיה והתשתיות לעיריית ירושלים סך של 2.5 מלש"ח מתקציבו לשנת 2025. התקציב יועבר בהתאם לקריטריונים והנחיות שיקבע משרד האנרגיה והתשתיות.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

ההצעה אינה מעלה קושי משפטי.

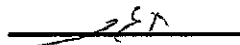
עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

מנהל התכנון – אין מניעה משפטית

משרד האוצר – אין מניעה משפטית

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לאור האמור לעיל, אין מניעה משפטית לקבלת החלטה כמוצע.

חתימה

חגית אייזנמן-מלכה סגנית היועצת המשפטית

תפקיד

שם